

Pozor, vsaka bioplastika ni biorazgradljiva!

Preveriti moramo, ali lahko tovrstne odpadke odvržemo v embalažni ali rjavi zabojnik.

Antonija Božič Cerar, GZS-Služba za varstvo okolja

Foto: Taja Cerar

Bioplastika trenutno predstavlja okoli odstotek od okoli 300 milijonov ton letno proizvedene plastike. Najnovejši podatki s trga, ki jih zbira organizacija European Bioplastics, nakazujejo, da naj bi se svetovne proizvodne zmogljivosti povečale od 4,2 milijona ton leta 2016 na 6,1 milijona ton v letu 2021.

Nekaj več kot tri četrtine bioplastike na trgu ni biorazgradljive, čeprav so ti materiali narejeni iz naravnih, obnovljivih virov. To so poliuretani (PU), polietileni (PE) in polietilen tereftalat (PET), katerih odpadke moramo zbirati in predelati skupaj s PU, PE in PET iz fosilnih virov.

Proizvodne zmogljivosti biorazgradljive plastike, PLA oziroma polimlečna kislina, škrobne in celulozne plastike ter PHA ali polihidroksialkanoati so 2016 znašale 0,9 milijona ton in naj bi narasle na skoraj 1,3 milijona ton do leta 2021, ko naj bi začela PHA plastiko proizvajati prva tovrstna tovarna v Evropi.

1. Biorazgradljiva gre lahko na kompost

Skoraj 40 odstotkov ali 1,6 milijona ton bioplastike se uporablja za embalažo. Čeprav potrošniki ne kupujemo hrane zato, da bi jo zavrgli, pa se zdi uporaba biorazgradljive plastike, ki sicer ustrezno zaščiti in ohranja kakovost živila, še posebej vabljiva, saj se razgradi v industrijskih procesih kompostiranja, kamor lahko potuje z ostanki hrane, ki je v gospodinjstvih nismo uspeli pred rokom trajanja jesti, ali ostanki hrane, ki jih je težko odstraniti iz sicer izpraznjene embalaže.

Ker se biorazgradljiva plastika na zunaj ne razlikuje od bolj pogoste, nebiorazgradljive plastike, moramo biti potrošniki pozorni na napise in oznake na embalaži. Ti povedo, ali je izdelek biorazgradljiv in ali je primeren za kompostiranje.

2. Kako prepoznati biorazgradljivo plastiko?

Ni dovolj, da na embalaži piše, da je biorazgradljiva ali da jo je možno kompostirati. Na embalaži mora biti navedeno, kako so bile te lastnosti preverjene. Možnost kompostiranja je preverljiva v skladu s postopkom, določenim v evropskem standardu EN 13432 / EN 14995.

DIN CERTO in Vincotte ponujata tovrstno certificiranje. Pri tem moramo biti pozorni tako na certifikacijski znak kot tudi na številko certifikata. Na trgu obstajajo tudi ponaredki in nepreverjene izjave,

zato Vincotte objavlja tudi seznam certificiranih proizvajalcev.

Različne Vincottejeve oznake posebej opredeljujejo tudi, ali je embalaža primerna za industrijsko kompostiranje (OK compost) ali za domače kompostiranje (OK compost –HOME) ali je razgradljiva v zemlji (OK biodegradable –SOIL) ali v vodi (OK biodegradable – WATER).

3. Pomembno, da izberete pravi zabojnik

Po končani rabi izdelek iz biorazgradljive plastike odložimo med organske odpadke (rjavi zabojniki), saj njen razpad poteka najbolj optimalno pod pogoji industrijske predelave organskih odpadkov. Biorazgradljive plastike ne smemo odložiti v zabojnik za odpadno embalažo, saj zaradi drugačnih predelovalnih lastnosti lahko povzročata težave pri recikliranju »običajne« plastike, ki ni biorazgradljiva.

V okolje ne smemo odvreči nobene plastike! Četudi je biorazgradljiva, njena razgradnja poteka prepočasi. Še vedno ni dovolj preverjen postopek razgradnje te plastike v morju in če bi lahko njena širša uporaba učinkovito prispevala k zmanjšanju onesnaženosti morja s plastiko. gg

svetovalec

Biorazgradljiva plastika se ne sme mešati z ostalo odpadno embalažo.

Foto: Depositphotos